

Strahdneeku Awwife

Abonešanas malfa:
Par 1 mēnesi:
bez pabalstiem . . . 1.30
ar pabalstiem . . . 1.60
ar abonēšanu . . . 2.80

Sozialdemokratisks laikraksts

Redakcija: Weizis tīrģus Nr. 7
Zahrunis Nr. 46
Runas runas no 10-5, iņemot sveičienas

Pasta kastīte Nr. 4

Ekspedīcija: Helene eelā Nr. 8
Rantoris Zahrunis Nr. 275
Spekšuve
Atwebris no 8-5, sveičienas no 6-10

Sludinājumu malfa:
Par 10 rādītājiem
preešpūt un 10 rādītājiem
sludinājumu laikā . . . 10
darba spēka pabalstus . . .

Nr. 70 (1951)

Leepajā, sestdien, 27. martā 1926. g.

Astotais gads

Leepajas Opera. M. Zbertofftajas weefiirahde J. Tretjatowa benefizē pahrzelta no 27. marta us swehtdeenu, 28. martu, plkst. 8 wakarā.

Sozialdemokratisks leeweetchu 2. konference

atlabta watar pisi. 11 deend. Sawā atlabhchanas rundā b. Klara Kalnina ufwēhra feeweetchu organizēšanas nepezeefchamību. No. ferenzē pēdālas 50 delegates: no Rigas un prowīnzes partijas organizācijām, Presidija eewepl. Kl. Kalnina, Alamu un Puti no Leepajas. Sekretariats: Grinberge, Rapa, Zeelen un Suahs.

Bret muitas tarifu.

Latwijas dleiszetu saweenības 6. kongress, pahrrunajot algu jautajumu un wēdot to fatarā ar Almana-Dabina waldības muitas tarifu — wēndāigti peemehmis fetošču protesta rezoluziju:

Dleiszetu saweenības 6. pilnwarneetu fapuzē ištata saweenības organizēto 6000 dleiszetu wāhrdā sawu noteiktu protistu pret tagadējās waldības koalīcijas mehanojumu paaugstināt muitas nodokļus uš plāču mazu wāhriņu preefcheteem. U šijoti, la šahdās solis neishhgami ištawtu dšhweš dšhdhās zehhans uš lhdš ar to wisu algas darbneetu stahwollā pafittināšanā, pilnwarneetu fapuzē apweizē Saemas sozialdemokrātu frakcijas eneigēto zihnu pret to uš ušajina wisu dš. išt. išt. išt. uš noteiktāto atbalstīt frakcijas zihnu.

Saunas 666 sportu uktaras.

Sarpantūstās bostā tazihhēs muhsu stahoneetu sporta saweenības beedri Mitšpāris, Miluzis, Grahdinš un Klebergš guma uš wāru par saween preineeseem, bet Aluichla, Wanishhews un Normans beidža neishhgiti, saudeja — Jantowstis.

Indriks Bone

noteefats no apgabaltēfas uš 1 mehneš zeetuma par to, ta tas pag. gabā 26. apr. Leela Gūde naziānā luda fapuzē wāhrbos apwainotis Saetnu.

Sgaunijas eeredni atrod leelatu prelimnābchānu.

Zeturdeem walts un pašwāldību darbneetu delegācija greefās pēe atfemifchām parlamenta frakcijām ar jautajumu, woi eerednu algu litums nahšs apspreechānd wehl ištini fēhā. Wifas frakcijas ištēzās par to, la ištis jautajums janoštādro wehl ištini fēhā un apfotija bāstot par litumprojektu, titihhš waldība to eefneegš parlamentam. Delegāciju peemehma ar walts wezatois, turš pafāidrojā, la waldība eefneegs eerednu algu litumu parlamentam titihhš buhš noštādrois, fāhdās sumās, praja eerednu algu paaugstināšana.

Gahdā par wāhzu eefpaidu.

Satai ar optāzijas termina notegefchānu 31. marā Klāpēdas apgabālā un Klāpēdas seima wāhzu deputātu uštawtumu, neoptiet wāhzu pawālnēezību, bet palst joprojam Klāpēdā, Deiwšhe Allgemeine Zeitung rāstja, la Wāhzija aistatīfēem eemfēem togad newarot dot Klāpēdas wāhzeefchēm solījumu, la wineem wāhzeefchējā ištāidchānās goditumā tihš preefchērtas wāhzu pilsonu ietfēbas, bet to gan wārot jau togad teit, la Wāhzija politik, uštāziga saweem zihšbrāhēem. Polija atdota apgabalu lītēnis rahda, la labal un wārat wāhzu intereēs buhū bihts neoptiet Wāhzijs pawālnēezību, lai ar ištēlošanā pilnigi neishhgātinātu ištis apgabalos wāhzu eefpaidu.

Polu-rumanu saweenības līgums.

Zeturdeem Bukarestā, la „Wofšhe Zeitung“ fimo, no jama parafhtis polu-rumanu saweenības līgums, turšh bija notezējis 3. marā. Līgumā eemefhās eewehrojamas pahrgrāfās un tas ešs saweējis sawu pret Kreewiju wehro aifardhās saweenības rāsturu.

Walts darbneeku praifbas.

Walts darbneeku organizāzijas eefneegufchās Saemai fetošchās praifbas:

Walts un pašwāldību darbneeku organizāziju stahwollā, ap turu grupejās pēe 17 organizāzijas walts darbneeku, nemitigo proteftu un nemeeru ipeestās išt. g. 15. marā apspreehdās un tāifja fetošču weenprāhtigu lehmumu:

1) Organizāziju stahwollā eetilpofchās walts darbneeku organizāzijas nemāitigi paleet pēe sawā lāitā Saemai eefneeg am preefchām, tā tahdām, turās ištāuz Latwijas pilsonim nepezeefchamāis dšhweš eštēnzēs minimums.

2) Nemoi tomehr wehro Latwijas pašreifejās gruhās apstohliis un malfatipehju, walts darbneeku pagādām apmeerinos ar Saemās soj. litumdošanas komīfijas ištahdātām normām, allekot galigo sawās

eštēnzēs nodrošināšanā uš to lāitu, tad Latwijas fāimneezitās fpehās aiktawu darbneeku stahwollā nodrošināt, protams, wifēem toifnigā weidā.

3) Walts darbneekēm, turī naw fānehmufht algu paaugstinājumu, laifneefš fānehgrīs weentēfēs algas papildinājums. Wāf algas paaugstinājumi un uštāhofumi proporzionēli atteegināmi ar uš skolotājeem, walts autonomo eštēlošču darbneekēm, mehšfargeem un dleiszetu nodarbināteem pafāhwegeem deenas stahdneekēm un amatneekēm.

4) Gādhumā, ja Saema ištā fēhā nepeemētu algu litumu, fāstānd ar soj. litumdošanas komīfā ištahdāto projektū, walts darbneeku organizāzijas fāfauts mahu fapuzēs, informēs par ištāwollā un fānemš direktiwās turpmātai rihzibai.

Apwehrtums Rantonā.

No dara fārtanāis generalis.

Generalis Ištāngāfēps ištārtiis Rantonā apwehrtumu. Dineefchu un freewi komunisti apzeetināti. Wairati freewi nonahweti. Ištāngāfēps lhdš ištān bija pafāhstāms jem fārtānd generala noštāwuma. Ganāhziis komīfītā ar komunistu partiju, wisāh nolehmis ištāhē no Rantonas wisas freewis un komunistis.

Bekina nostiprinās.

Suhneezības ištārtāis Bekina ištāhēgi nozeetinas pret wārbuhējeem ušbrulumeem, laut gan teefhē wehl nelahdās breefmas nebraud. No Stenās apfāhrtēs fāno, la tur ušleefmāufchē neemeeri, kadehē ar tur dšhwojofchēe ahtēmneeki gatawojas uš aifargāfchānos.

Sleptawību weizinafchāna.

Walar mehš fānojām muhsu lafāstājeem ištānd par Ištālijas „neatfārigās“ teefas fpreedumu Mateoti nosleptawofchānās leetā, ar turu apuhfēteet noteefati uš 23 mehnefchēm zeetumā.

Protams, la ištā kumēdinu, tā war noštawtu wisu teefchānu, beigu atis zītāds newārtēja ar buht. Pēhž tam, tad galwee wainigeē bija aiftrānportēti uš drofchu weetu, teefat nodēwa wīnu „palihgus“. Ari atteezigs amneftijas atis bija jōgatawojis zēlu „labwehlīgām“ teefas fpreedumam.

Waj ar ištā teefas fpreedumu ištēe wainigeē apmeerināti? Par to drūftu jōfchāubās. Wifā pafāule fān, tur mehšjami teē, tas wainojami sleptawibā; to noslehtē newar, faprotams, ar ištis fānosfāis teefas fpreedums.

Rahds Mufolini tuws lhdšstahdneeks Koffi fāhstā togad par wisu ištā leetu pafteefību.

Ugratāis Mufolini preefšhefš Koffi, turšh no Ištālijas aiflāidees, tagad „publitzē Daily Herald“ wefetu rāstju feriju par Mateoti nosleptawofchānu un ziteem fāfchistu breefmu darbēem. Koffi atlahjumi par Mufolini wainu sleptawibā aifstāhufchē Ištālija dšhē eefpaidu. Ištālijas waras eefrahdes gahdā par to, lai Koffi atlahjumi nenahstā fābeedribās aults. „Wāniti“ par dāfchu ištāwollā pahrdrulāfchānu konfīzēt.

Koffi rāstja: „Wisu lāitu pēhž Mateoti nosleptawofchānās Mufolini ištūrejees zīnisti un fōdgaligi. Deenu pēhž sleptawibās wisāh fāididāms man teiza: „Mateoti weenmehē bija opofzijas wibus punkts. Togad wini war mehēt to lanā.“

Somehr otrā deend Mufolini dābūja fānu, la uštānāis awto numurs, turā Mateoti aifweēstis, un la tohtāid ištēleefchāna

deuwst dāfchūs jānuus peeturās punktūs. Mufolini ušwefchmās fatarā ar to peepēfchē mainijās, wisāh kluwa nerwofš un ballīgš.

Pēhž Koffi atwābināfchānās no zeetuma wisām bijušt fāruna ar eefchēleetu miniftrijas pahrwāldneeku Gasperini. Par ištā fārunu Koffi rāstja:

„Gasperini man teiza, la fāfchistu partija un waldība gelbot man pafinot, ta man ne la neefot to bhees. Mufolini pafis ištēzees, la ta efoi wina wehleefchānās. Man ištēneefā leelatu naubas sumu un pafinota, la waldība grēbētu, lai eš aifbrauzu. Eš atteezos to darit. Man fāzija, la tam wisām jōpateef noslehpumam.“

Rā rihtojās ištāni „debehu“ wāstibā, leezina fetošchās nopraifnāfchānās materials, turšh atrodams teefas atis: Drofchības polizijas (toprotams, fāfch ištānās) preefchneeks De Bono atēhlo fānu fārunu ar Koffi, Marinelli un Finzi nāstl pirms sleptawās Dumini arestēfchānās.

Koffi: Waj juhš teefchām domajat Dumini un zītus arestēt!

De Bono: Kadehē ne!

Koffi: Tad dareet wifmāf tā, eefpundojeet wīnuš uš dāfchām deenam un palāfchāt wīnuš atfāl brīhwā.

De Bono: Kadehē?

Koffi: Jō zītādi wini fāhš runāt un pafāzīs, la wīnāh wineem to ištis.

De Bono: Kās tahds wīnāh?

Koffi: Ministru preefidentis.

Un pēhž wifā ta sleptawat dāfchē mehnefchē zeetuma, bet sleptawās eeroftānātais teef wih lūmināts un gāndrihš wāf dšhws zētis debeht!

Satrzimofchē ištāiti.

No tautam malfā tarfch.

Rahdās ištāwifmāgās nāstās tautam uštāzīs pafāules tarfch, par to mehš „Worwārtis“ lafām fetošchās datus, atteezibā uš Wāhziju:

Walts budžetis naw wehstures grāhmata. Bet nelahdā pafāules fāra wehsture, lai wina buhū zif bedfīgi ušfāstāna, newar atstāht tih fārtizimofchu eefpaidu, la walts budžeta dāfās, turās atteezās uš fāru. Tā, par peemehru, Wāhzijs pēn fānu fānā fāstāni runā par to jō gāfchu wāldību, wini mums rahdā ištāwifmāgu aīnu, zif mifīgi ir bijušt un ir wāhzu tautas upuri. Wini rahdā, zif nosēdīgās ir bijis ištis tarfch, turšh wehš lhdš Wāhzijs pilnigi noafmofchānā. Malfā jūmi fā beebroteem atfāf fāhstā mums, tamdehē tagad wifā wāhzu tautai jōzeefchē no tahdā truhuma.

Budžeta pāredsetā penfiju fondā uš 1926. gadā pāredseti 1,557 miljoni fēta martu. No ištis mifšu sumās tītāl pawifam neleela dāfā (90 miljoni) frīht uš penfionāreem — ziwitēem, wifš pāredsetis nahš uš fāra reform un inwālibeem. Fāra inwālibeem pāredseti 412 miljoni, fērtu fchē un fārtāpofito gimenem 729 miljoni, fōpā tā tab 1141 miljoni. No ištis sumā nofēmē, toj fāidēs, la mehš newam wehro, ta wifās Wāhzijs sozālās apgāhdeš ištēdumi 1914. gadā ištāfija tītāl 140 miljoni. Bet tam wehl jānem wehro, la uštāotā 1,141 miljoni leelā pabalstu sumā pēhž sozālibemotāto domām wāhdētu wehl buht dāuhfāugfāfāf. Bet — ištāwifās pāteezibā — ištālu negāhja... Fāur mehro ištāzīs fāra inwālibis fānem 364 maršas, fērtu fchē fēwās ar behrneem 448 maršas, fānehē wifneefš fāurmehe fānem 4748 maršas, wifneefš atrātnēs — 2957 maršas. Eerehneem un wifneefš pāredseti pawifam 233 miljoni.

Šchō penfionāru wihā atrodās ar 19 bīlufchō wāldofchō namu fōzēti, turī fānem 109,841 martu. Pēhž budžeta pabalstu fānem 766,720 fāra inwālibi, 372,580 ar rāitnes un 1,031,280 fārdā fārtāpofito behrnu un dāh rēnu. Šchē fāstāht runā ištāwifmāgu wālodu un rahdā fāidri, la fāra upuri frīht gāwēnam fārtām uš pafāhājām tautas fāfām. Tās fāfāms tītāl par ziwitēu, tā arī par materialājeem upureem.

Fāra fētu materialēe fmagumi redjami ištā budžeta dāfā, tur eel runa par fāra atlhdhības malfājumeem. Tēe ištāfā 1,517 miljoni, tā tab teē ir gāndrihš tītāt leelā, tā penfiju fondām. No ištēem 1,517 miljoneem 1,285 miljoni ištēe uš teem reparāziju malfājumeem, lahdi pāredseti pēhž Demša projekta, 233 miljoni frīht uš eefchējām wāhdāfchām, t. i. pāredsetis eerednu pabalsteem u. i. u. i. t.

Rād pagāhufchō wāfāru wāhdāfēja ištāfērti jautajumu par to, uš fā plezeem tītš ušwēltās ištis malfājumu nāstās, sozālibemotāfija uštāhājās ar wifēem wīnās rotās atrodofchāmees lhdšfēleem pret nobolīu uš manīās atēfchānu, wāf fāfāfānāfchānu. Šchāf zihnā wina rihtojās pīndā fāstānd ar leehprāteju fpreedumeem, turī wifāi pafāulei bija pafinofchē, tā:

Wāhzijs manīgās ištāzīs pēhbejōš gādos nēes peemehrotās nodollu nāstās, turu auglības atfāfnotu stahdneezības un zītu nēmantigo fchērtu apgruhinājumu ar nobolēem; bet tam wehl jāaifrahda uš to, la zītās walts uš ištāfchūmeem gūstās dāuhē leelāi nobolēt.

Wēfāfotees uš to, pilsonu partijas fēhgē tā fronē ištāwifmāgu nobolīu pafēmināfchānu un paaugstināja pāchērtā preefchēmetu aplēfchānu, laut gan lhdš ar to tītā paleelīnāi reparāziju malfājumi, jō walts no ištēem ištēleem eemahfumeem dābūja tītāl apmehrām puš, fānehē otra pušē nahja fābeedroteem par labā.

Pēhž Demša projekta, fāfhor no 1923/24. budžeta gādā reparāziju malfājumeem pāredseti 2,5 miljardi. Šchā praifā ištāwifmāgās

Leelwalstu konferenzes

atlabhchāna Leepajā notis pirmdeem.

Šchodeem atbrauzā Anglijās, Franzijsās, Polijās, Wāhzijs un Ištālijās preefchstahwji. S. S. S. R. un Pīnas preefchstahwji eeradīsees rihtu.

